

tænke mig nogen anden Forklaring end den, at den 7de er en kongelig Person. Med Hensyn til det Spørgsmaal, hvorvidt det dog er rigtigt, at vedkommende Sekondlieutenant ikke oppebærer Lønning, skal jeg tillade mig at gjentagde i Grindringen et Tilfælde, der har foreligget her i Rigsdagen for nogle Aar siden. Dengang da det fælles militære Ministerium blev delt, blev Conseilspresidenten foreslaaet opsørt uden Ministergage; men her i Rigsdagen gjorde man den Grundsetning gjældende, som forekommer mig at være fuldstændig rigtig, at Staten ikke skal modtage en Tjeneste, uden at yde Bederlag for den, og derfor blev der bevilget en 7de Ministergage; men det forekommer mig, at det Selvsamme gjælder paa ethvert Trin af Stats-tjenesten uden Hensyn til Personen. Jeg skulde derfor meget ønske, at man vilde udfylde det Hul, her findes, og altsaa yde den Lønning, som Tjenesten kræver isølge Loven. Jeg kan imidlertid tænke mig det Hensyn, som formodentlig har gjort sig gjældende hos den høitærede Marine-minister. Der findes en Appanage, en eneste, nemlig den af 16de April 1868, hvori der var bestemt, at, forsaavidt vedkommende kongelige Person indtraadte i Stats-tjenesten, skulde han intet Bederlag have derfor. Jeg vil dog ved denne Leilighed bemærke, at, da dette Spørgsmaal forhandlede i Rigsdagen, gjorde vedkom-mende Minister Indsigelse derimod, idet han gjorde gjældende — og det forekommer mig var fuld-stændig rigtigt — at man maatte jo kræve den samme Tjeneste uden Hensyn til Personen; men man stod ikke saa fast, naar Vedkommende ikke modtog Lønning. Man kunde ikke saa let kræve den samme Tjeneste, naar Tjenesten blev ydet gratis. Men det Hensyn, som den Gang blev gjort gjældende fra Rigsdagens Side, var naturligvis Hensynet til Fjorremmelsen. Der er dog en Forskjel mellem nu og da, thi den Gang havde man ingen Lov for Hørens eller Flaadens Ordning, saa at der da kunde ske Fjorremmelse udenfor Reglen; men jeg tror, efter at man har faaet saadanne Love, er det ikke muligt, at Noget kan fjorremmes udenfor Lovens Bestemmelser, at f. Ex. i dette Tilfælde den høie Person, der gjør Tjeneste som Sekond-lieutenant, skulde kunne fjorremmes, uden at have den nødvendige Søfart. Alligevel er det ganske rigtigt, at et Hensyn kan gjøre sig gjældende til Fjorremmelsesforholdet; men jeg tror, at man kunde let komme over denne Vanskelighed, hvis man i dette Tilfælde bevilgede en overordentlig Gage. Der vil nu let blive indvendt herimod, at i saa Fald bliver der en Merudgift for Stats-kassen; men ogsaa denne Vanskelighed tror jeg, at man let kan høre ved, forsaavidt der bevilges Appanage, hvad jeg antager vil ske, at bringe dette Beløb til Afdrag. Det er ogsaa en Grund, hvorfor jeg, som jeg tidligere har udtalt, ønsker, at Appanagen skal gives alene paa Finantsloven.

Jeg tror, at man ved at gaa den Vej vil kunne fyldestgjøre alle Hensyn, ikke alene det i Ordets bedste Forstand demokratiske Hensyn, at Staten ikke skal modtage nogen Tjeneste uden Bederlag, men ogsaa det personlige Hensyn, Hensynet til Tjenestens Laro, Hensynet til Kammerater, som ellers kunne standses i deres Fjorremmelse, og endelig først og sidst Hensynet til Loven i hele dens strenge Retfærdighed.

Bille: Jeg ønsker at gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til nogle Poster paa det foreliggende Lovforslag. Ligesom det ærede Medlem, der først havde Ordet (Holstein-Ledeborg), anser jeg det for at være et noget uheldigt Forhold, hvori vi befinde os overfor vore Østers-forpagtere, naar der saaledes kan blive Tale om enten at give Refusion af en Del af den erlagte Afgift eller at give Erstatning for temmelig uklare Mellemværender, og det forekommer mig, at dette Forhold vel kunde give Anledning til en Dverveelse af, om ikke Forpagtningssvilkaarene i det Hele hellere burde bringes paa en noget anden Fod. Naar der nu gjøres Forslag om en saa betydelig Redfættelse som 1/2 Mars Forpagtningssafgift for de eneste Forpagtere, 120,000 Kr., saa tror jeg, at dette dog maaste kunde ligge noget deri, at man har været lidt for hidsig med at drive denne Forpagtningssafgift i Veiret. Jeg skal ikke vende tilbage til en tidligere ført Kontravers med Hensyn til den Maade, hvorpaa den sidste Forpagtningsskontrakt blev afsluttet, men skal kun henstille, om det ikke vilde være ønskeligt, at der efter de Erfaringer, der nu ere gjorte, absolut udelades af alle frentidige Kontrakter ethvert Spørgsmaal om Refusion af Afgift eller Erstatning for Foranstaltninger til Fiskeriets Fremme, selv om Følgen heraf bliver lavere Bud. Det har viist sig, at det praktisk er saa vanskeligt at fyldestgjøre slige Kontraktbestemmelser, at det viist er bedre at holde dem rent borte, og at lade de Paagjældende ubetinget og fuldt bære Risikoen. Selv om Staten derved maatte faae en noget mindre Forpagtningssafgift, tror jeg, at den dog i Længden vil staa sig ved denne Fremgangsmaade, og jeg skal derfor henstille, om det ikke her er et Punkt, som henhigtsmæssig kunde tages under Dverveelse. Om der ikke er andre Former, hvorunder Forpagtningssafgifter kan fastsættes end netop som et bestemt Beløb for visse Aar, er vel et Spørgsmaal, hvorom det er vanskeligt at udtale nogen bestemt Formening. Muligt var det dog, — noget Sikker tår jeg ikke sige derom — at det var henhigtsmæssigt at lade Afgiften bestaa i et viist Bederlag for det Kvantum Østers, der fiskes, og da at undergive det Kvantum, der fastsættes, en vis Kontrol fra Statens Side. Sikker er det i alt Fald, at det er noget uheldigt, naar vi faae den Slags Fjordringer frem paany. Østersforpagtningen er forresten ikke det